

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/26/2020
Identifikačné číslo spisu: 1212203985
Dátum vydania rozhodnutia: 23.06.2020
Meno a priezvisko: Mgr. Dušan Čimo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1212203985.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Slovenské elektrárne, a.s., so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 47, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 44/a, o zaplatenie 94,448.116 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 51 C 81/2012 a na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 4 Co 511/2012, takto

rozhodol:

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. V spore, v ktorom sa žalobkyňa na žalovanej domáhala náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 3. júla 2008 č. 5/2008) I. Okresný súd Bratislava II (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 19. júla 2012 č. k. 51 C 81/2012 - 202 zamietol žalobu a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania vo výške 1,818.503,89 €; II. Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 23. apríla 2014 sp. zn. 4 Co 511/2012 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov odvolacieho konania vo výške 227.312,98 € a III. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) uznesením z 5. mája 2016 sp. zn. 3 Cdo 567/2014 odmietol dovolanie žalobkyne proti rozsudku odvolacieho súdu a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej na účet jej vtedajšej advokátskej kancelárie (Krivak & Co, s.r.o. so sídlom Bratislave, Gajova 13) označený vo výroku uznesenia náhradu trov dovolacieho konania vo výške 227.312,98 €.

2. Na základe ústavnej sťažnosti žalobkyne Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „ústavný súd“) nálezom zo 17. decembra 2019 č. k. III. ÚS 114/2017-87 (o. i.) zrušil uznesenie najvyššieho súdu označené pod 1. III. zhora vo výroku o náhrade trov dovolacieho konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd preto opätovne prejednal vec v rozsahu danom zrušujúcim výrokom nálezu ústavného súdu, týkajúcim sa skoršieho rozhodnutia dovolacieho súdu. Nakoľko však na výsledku skoršieho

dovolacieho konania (pokiaľ šlo o spôsob naloženia s dovolaním) nález ústavného súdu nič nezmenil, aj ďalšie rozhodnutie z nálezu ústavného súdu, zrušujúce čiastočne rozsudok odvolacieho súdu spôsobilo nutnosť pokračovania konania pred odvolacím súdom výlučne v časti trov konania na súde prvej inštancie a odvolacieho konania (v ktorej odvolací súd zatiaľ nerozhodol) a medzičasom a to po vydaní skoršieho rozhodnutia odvolacieho súdu (s účinnosťou od 1. júla 2016) nadobudol účinnosť súbor zákonov reprezentujúcich rekodifikáciu civilného procesu (I. Civilný sporový poriadok - zákon č. 160/2015 Z. z., dnes už i v znení zákonov č. 87/2017 Z. z. a č. 350/2015 Z. z.; II. Civilný mimosporový poriadok - zákon č. 161/2015 Z. z., dnes už i v znení zákonov č. 137/2019 Z. z. a č. 390/2019 Z. z.; III. Správny súdny poriadok - zákon č. 162/2015 Z. z., dnes už i v znení zákonov č. 88/2017 Z. z., č. 344/2018 Z. z. a č. 413/2019 Z. z. a IV. zákon č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, tento do dnešné-ho dňa novelizovaný až ôsmimi ďalšími zákonmi), v rámci ktorej prišlo i k zásadnej zmene rozhodovania o trovách konania, zacelenie medzery vytvorenej v skoršom rozhodnutí najvyššieho súdu zrušujúcim výrokom nálezu ústavného súdu bolo možným len spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia najvyššieho súdu a to z nasledovných dôvodov :

4. Odmietnutie dovolania najvyšším súdom ako následok zisteného stavu nemožnosti zaoberať sa problémom nastoleným dovolaním vecne bolo v režime skoršej úpravy procesného práva (Občianskeho súdneho poriadku - zákona č. 99/1963 v znení neskorších zmien a doplnení) a je i v režime tej dnešnej (C. s. p.) považované za výsledok konania porovnateľný so zastavením konania a preto i na rozhodovanie o trovách takto skončeného konania sa použijú pravidlá uzákonené pre zastavenie konania (s prihliadnutím k nedostatku osobitnej úpravy pre odmietanie podaní a povinnosť plynúcu súdom z článku 4 Základných princípov C. s. p. a to primárne z odseku 1 takéhoto článku). Proces rozhodovania podľa C. s. p. sa ale oproti úprave platnej a účinnej i v čase skoršieho rozhodovania dovolacieho súdu v tejto veci zmenil v tom, že kým do 30. júna 2016 vrátane súd rozhodujúci v príslušnej inštancii rozhodoval okrem veci samej (tu rozumej o akomkoľvek osude podania začínajúceho konanie pred takýmto súdom) i o trovách konania (prebehnuvšieho buď pred ním samotným alebo v závislosti na povahe konania a rozhodnutia aj o trovách konania pred niektorým z jemu inštančne podriadených súdov či prípadne - v prípade dovolacieho súdu - aj oboma takýmto súdmi) a to v celom rozsahu, čiže so všetkými atribútmi rozhodovania o tejto otázke (teda predbežne o procesnom úspechu či zavinení iného výsledku konania niektorou zo sporových strán a následne - v prípade ustálenia výsledku odôvodňujúceho uloženie tzv. náhradovej povinnosti - o určení osoby povinnej na náhradu trov konania, oprávnenej na takúto náhradu i o uložení náhradovej povinnosti vrátane určenia výšky prisudzovanej náhrady, prípadného platobného miesta odchýlného od oprávnenej osoby a aj lehoty na plnenie), po 1. júli 2016 sa práve priblížený proces rozhodovania o trovách rozdelil do dvoch fáz, z ktorých len tá prvá (rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania) je zverená súdu rozhodujúcemu aj vo veci (rozumej v tej-ktorej inštancii) a to principiálne jeho rozhodnutiu, ktorým sa konanie pred takým súdom končí (§ 262 ods. 1 C. s. p.) a naopak druhá fáza (rozhodovanie o výške náhrady a prípadne aj o platobnom mieste) je zverená samostatnému uzneseniu vyššieho súdneho úradníka súdu prvej inštancie (podľa § 262 ods. 2 a § 263 ods. 1 C. s. p.).

5. Ak teda pri odmietnutí dovolania analogicky ako pri zastavení konania je pravidlom priznanie náhrady trov konania protistrane toho, kto zavinil zastavenie konania (odmietnutie dovolania), teda v dovolacom konaní a prípadoch obdobných tomu z prejednávanej veci procesnému súperovi iniciátora dovolacieho konania (v tejto súv. por. § 256 ods. 1 a § 438 ods. 1 C. s. p.), dovolaciemu súdu neostávalo iné, než rozhodnúť spôsobom vyplývajúcim z výroku tohto jeho uznesenia (s tým, že prakticky všetky otázky akcentované v náleze ústavného súdu bude potrebné vyriešiť v súlade s dnes platnou a účinnou úpravou až v druhej fáze rozhodovania, teda na súde prvej inštancie).

6. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.